

LA ESQUELLA

DE LA

TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORISTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

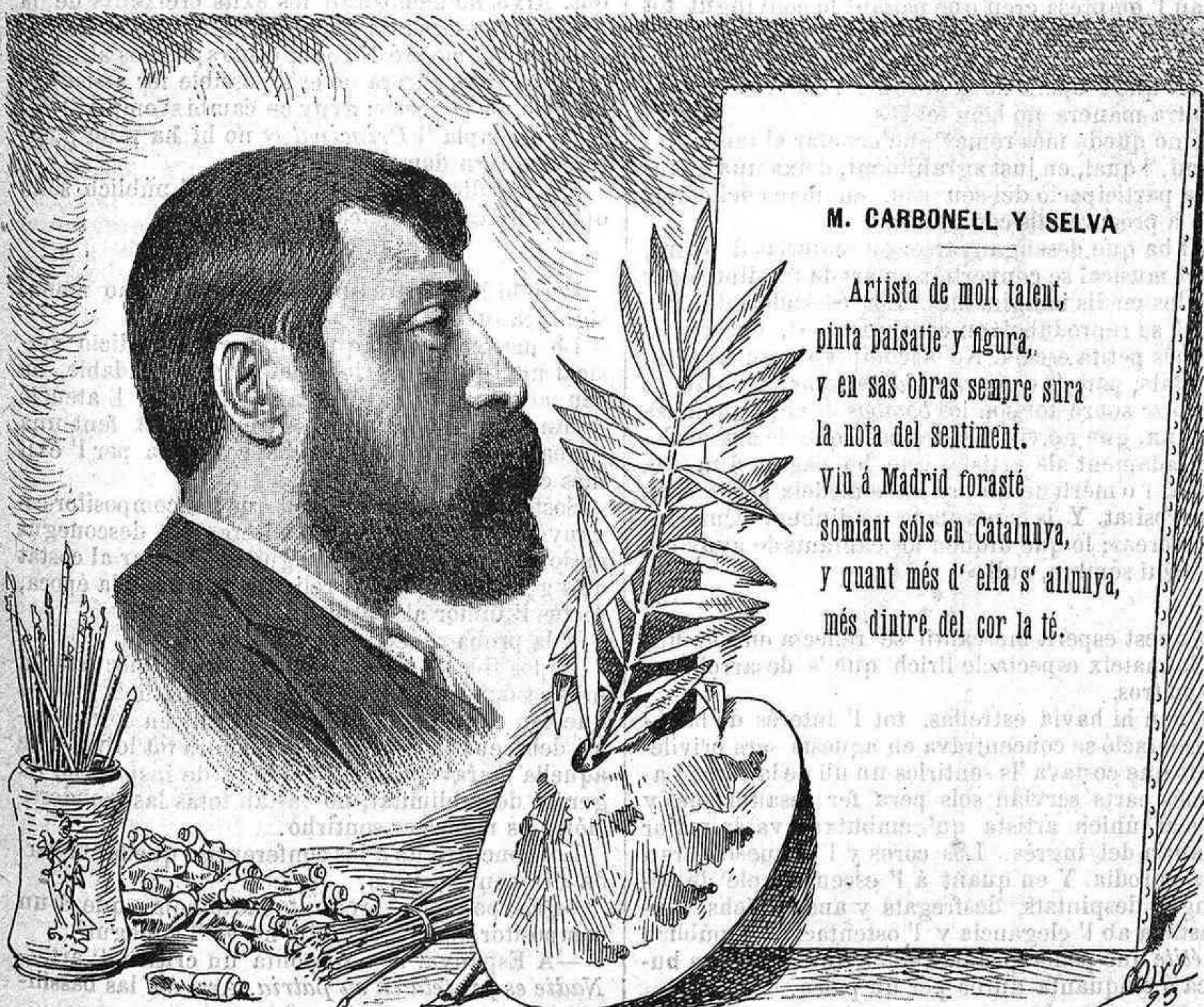
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

 LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

 Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
 Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT

M. CARBONELL Y SELVA

Artista de molt talent,
 pinta paisatje y figura,
 y en sas obras sempre sura
 la nota del sentiment.
 Viu á Madrid forasté
 somiant sòls en Catalunya,
 y quant més d' ella s' allunya,
 més dintre del cor la té.

OLYO
93

CRÒNICA

NOTAS MUSICALS

Va despertantse á Barcelona l' afició á la bona música. Pero tinguin en compte que al parlar de bona música no 'm refereixo pas á la de ópera, la qual, per la manera com s' executa, y sobre tot, per la manera com se presenta, ha entrat en un periodo de llastimosa decadencia. La bona música, tal com jo l' entench, es aquella que pot escoltarse ab los ulls tancats.

L' ópera vá de capa cayguda. S' ha anat enveillint y s' ha anat tornant interessada com casi tots los vells. La fama dels cantants y dels autors moderns se cotisa en certas plassas de Italia, com si fossen valors en *bolsa*. Fins existeixen casas rivals, ó com si d'iguals casas de banca, interessadas en alsar ó en deprimir l' artística mercància, apelant á tots los medis que soLEN posar en us per lograr la marxa pròspera de determinats negocis.

¡Ay del autor de una ópera que no procura entendres ab un de aquests editors poderosos, que tanta influència tenen en lo mercat!.... Una ópera no es bona fins y á tant que algún editor se dedica á bombejarla y explotarla.

Y lo mateix que ab las partitures, passa ab los cantants. Los que volen fer carrera han de posar en el servei de las casas editorials, y aquestas no s' limitan á recomenarlos, si no que las més de las vegadas els imposan á las empreses.

Tot sovint se donan cassos del tenor següent:

Una empresa que intenta posar tal ó qual ópera, acut al editor, y després de entaular tractes més ó menos llarchs, acaban per entendres sobre 'l preu, á satisfet per un número dat de representacions. Quan l' empresa creu que pagant lo convingut, tot quedará llest, surt l' editor y diu:

—Una darrera condició, senyor empressari. Es precís que l' ópera nova la canti'l tenor Camami: d' altra manera no hem fet res.

Y no queda més remey que acceptar al tenor Camami, l' qual, en just agrahiment, deixa una quantiosa participació del seu sou, en mans del editor que li procura tals contractas.

Hi ha que desenganyarse: en materias d' ópera, l' art musical se converteix en art de fer diners per tots los medis imaginables. Los escàndols del Panamá se reproduheixen continuament, encare qu' en més petita escala. No s' compran ministres, ni diputats; pero s' compran *alabarderos*, y lo que s' compra sobre tot son los *bombos* de certa prempsa italiana, que no viu d' altra cosa que de alabar desaforadament als artistas que ho pagan, á tant la ratlla. Lo mèrit de un artista s' medeix per la seva generositat. Y los cantants ja no diuen: «Qui canta, recrea»; lo que diuen los cantants de avuy dia es: «Qui sembra, cull.»

*

Aquest esperit mercantil se reflecta en tot, fins en lo mateix espectacle líric que s' desenvolupa en los teatros.

Quan hi havia estrelles, tot l' interès de la representació se concentrava en aquests sers privilegiats que costava 'ls sentirlos un ull de la cara. La, demés parts servian sols per resaltar més y més al únic artista qu' embutxacava la major quantia del ingrés. Los coros y l' orquestra eran una parodia. Y en quant á l' escenari, ple de pellingos despintats, desfregats y anacrònichs, contrastava ab l' elegancia y l' ostentació del públic d' élite que podia gastar-se cinc duros per una butaca ó cinquanta duros per un palco.

En lloch se acostuma á veure aquest contrast, com en lo nostre Liceo, ahont las senyoras vesteixen las millors galas, se omplen de joyas enlluheradoras, y ahont l' escenari, la major part de las vegades sembla 'l magatzém de un drapaire tronat.

Y aquesta decadència, que comensà ab las *estrelles*, baix pretext de que hi havia que pagar per ell, sous inverossimils, continua avuy que les *estrelles* faltan per complert, avuy que 'l cel del art ha quedat completament á las foscas.

Així es que s' va á l' ópera per costum, per rutina, per tot lo que vulgan, menos per disfrutar las efusions artístiques. Los uns hi van á *torejar* tenors, á destarotar tiples, á armar barrilas, com las que sols se desencadenan en las plassas de toros.

En las més de las ocasions, al assistir á l' ópera, s' assisteix al casament del mal gust ab la grosseria.

* *

¡Ah, no! Lo qu' es á mi, que 'm donguin aquella música menos aparatoso, pero més expressiva dels grans concerts instrumentals: la música verdadera, l' única música qu' es tot música y res més que música; la música, de la qual he dit poch ha, que pot escoltarse ab los ulls aclucats.

Beethoven, Mendelshon, Bach, Wagner, Berloz, y una dotzena de geniassos més, que han escrit lo que sentian, sense preocuparse més que del art: aquests son los mestres.

A ells no 'ls corrompen los agiotatges dels editors, ni 'ls bombos de la prempsa venal: á ells no 'ls comprometen los gimnastas de *gargamella* més ó menos averiada, que fan prodigis més ó menos discutibles. Ecls son los bons perque son los purs.

Y avuy la tendencia del públich se 'n va ab ells. Així ho demostran los èxits creixents de la *Societat Catalana de Concerts*, que baix l' entesa direcció del mestre Nicolau tants aplausos alcansa.

Pochs anys enrera no era possible fer assistir al públich als concerts: avuy en cambis' ompla 'l *Lírich*, s' ompla 'l *Principal*, y no hi ha prou puesto per qui 'n demana.

¿No vol dir aixó qu' en lo gust del públich s' ha operat un cambi radical?

* *

Pero hi ha encare un altre síntoma, no menos significatiu.

Lo mestre Pedrell que á una gran erudició musical uneix un patriotisme ferm y laudable, ha ocupat tres dias la càtedra del *Ateneo* y l' atenció de un concurs tan numerós com ilustrat, fent una proba suprema que s' ha vist coronada per l' èxit més complert.

Sostenia 'l mestre Pedrell que un compositor espanyol del sigle XVI, casi enterament desconegut en lo seu país natal, era digne de figurar al costat dels grans compositors religiosos de aquella època, inclús l' inmortat Palestrina.

Y la proba rehixí per complert.

Imposible descriure ab la ploma l' efecte de la música del gran Victoria, á lo menos dels trossos que feu executar lo mestre Pedrell, en corroboració dels seus judicis. Per comprender tot lo valor de aquella maravilla d' expressió y de inspiració, de geni y de sublimitat, no bastan totes las ponderacions: es menester sentirho.

Los concurrents á las conferencias quedaren verdaderament encisats.

—¿Es possible—preguntava tothom—que á un compositor de aquesta talla no se 'l conegui?

—A Espanya, no—responía un critich d' art.—*Nadie es profeta en su patria*. Ara en las bassili-

cas romanas l' espanyol Victoria es un dels mestres predilectes; y fins en alguna iglesia de París s' ha executat últimament la séva música, produint una admiració soberana.

No falta qui demana avuy que ab las ilustracions musicals de las conferencies de 'n Pedrell, se combini un concert que podría donarse en qualsevol dels nostres teatros, perque las personas que no son socios del *Ateneo* no 's vegin privadas de admirar las creacions de aquest fill ilustre del art espanyol.

Si aquest bon desitj se realisa, tindrém que, per sentir bona música religiosa, haurá de anarse al teatro, ja que en las iglesias ningú 's cuida d' executarla, predominant en ellas la música profana y la ramplona.

De manera que 'ls devots del art trobarán en lo teatro l' seu refugi espiritual, per la rahó de no cultivarse la devoció qu' ells senten en las iglesias espanyolas.

¿Qué li sembla aixó á D. Jaume?

¿No valdría la pena d' escriure sobre l' cas una bona pastoral?

Encare que *pastoral* per *pastoral*, més que per las de cap de bisbe, jo estich per la de Beethoven.

P. DEL O.

A LEONOR

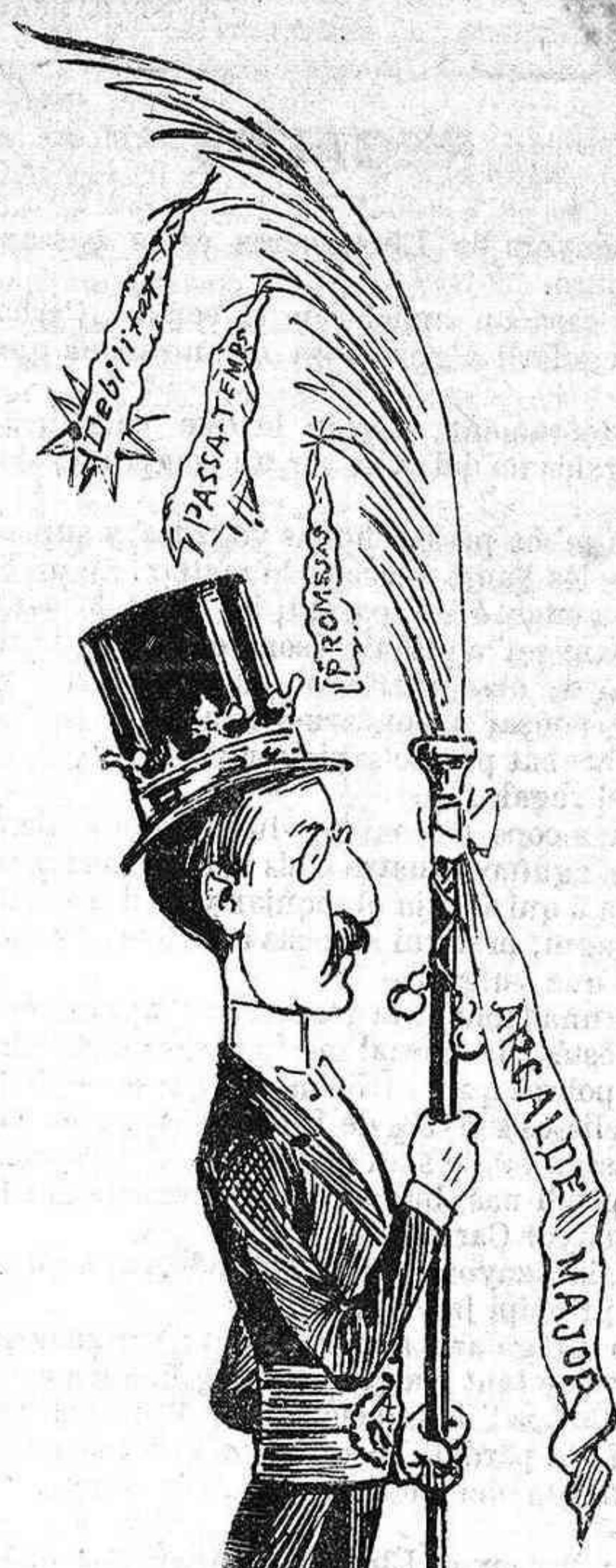
SONET

Gojosa propet méu vas passá un dia,
vaig véurem plé de goig y de ternura,
y esclau de ta bondat y ta hermosura
vaig sentir dins mon cor la simpatia.

Inquieta des' llavors l' ànima mia,
troba, en mirarte sols, grata ventura;
lo téu somrís dissipa ma amargura,
tas miradas m' omplen d' alegria.

Per tu, com foll d' amor, sempre suspiro:
sense véuret, Leonor, sembla que 'm moro
y á véuret dia y nit es lo que aspiro;
mirarte sens parar es lo que anyoro,

LO PALMÓ DEL ARCALDE

Diu que allá á la Casa gran,
s' arma una conspiració...
Diu que alguns estan mirant
si li afanan lo palmó.

perque t' adoro més com més te miro
y porque t' miro més com més t' adoro.

J. STARAMSA.

REGALOS

Los senyors de Llumaneras están passant un gran apuro.

Se 'ls casa un amich seu, lo senyor Carbonell; volen regalarli alguna cosa.... y no saben qué regalarli.

Verdaderament, diguin lo que vulguin, això dels regalos no deixa de ser un compromís del botavant.

A mí m' ha passat moltes vegadas, y suposo que á vostés los haurá succehit lo mateix. Se m' ha casat un amich ó un parent; ha sigut lo sant ó l' compleanys d' alguna persona estimada, hi tingut intenció de obsequiarla ab algun recort.... y després de pensar y trencarme l' cap una pila d' horas, hi acabat per no sapiguer qué fer ni qué comprar pel regalo.

Alguns cops fins m' ha vingut la idea de surtir del pas agafant quatre ó sis duros, portarlos á la persona á qui desitjo obsequiar y dirli francament:

—Tingui, prengui aquests quartets.... y cómprissen lo que vulgui.—

Afortunadament, ara com ara l' apurat no soch jo ni vostés, de lo qual me 'n alegro moltíssim.

Los pobres que 's troban ab aquest conflicte son los infelissos senyors de Llumaneras, que, com hi dit, passan tot lo sant dia barrinant pels recons y gratantse l' nas, buscant la manera de quedar bé ab lo senyor Carbonell.

Ella, la senyora, aviat ho tindria arreglat. Desde un principi ja va dirlo:

—Jo li regalaria aquest gosset d' ayguas que tenim, y que tant mateix tampoch fa altra cosa que embrutarnos l' habitació. Així d' un sol tiro matariam dos pardals: ens treuriam un mort de sobre y surtiriam del compromís ab lo senyor Carbonell.—

Pero l' senyor Llumaneras retxassa enèrgicamente aquesta proposició.

—¿Qué no veus—diu lo bon home—que no veus que aixó de regalarli una bestia, lo senyor Carbonell fins podria considerarlo com un insult?.... Y després: figúrat que avuy per demà l' gos li dongués una mossegada.... ¿No comprens qu' ell llavoras estaria en lo dret de demanarnos danys y perjudicis?.... ¡Regalar un gos viu.... y sobre tot, un gos tan discol y mal criat!.... Fos mort, encare com aquell....

—¡Aixó ray!—salta ella:—matémlo, fémlo embalsamar, y portémli ben aconduhit, sota un globo de vidre.

—¡Vés, vés!—fa l' marit, escandalisat de las proposicions de la séva senyora:—tens unes ideas tan subversivas, qu' estich segur de que si l' govern se 'n enterava, no t' aniria gayre bé.

—Donchs bueno, digas tu: ¿qué vols regalarli?

—No ho sé.... no puch atinarhi; es precis meditarho una mica més.

—Tens rahó: meditém.—

Y l' un y l' altre s' posan de cap á la calaixera reflexionant com uns desesperats, ab la mateixa obstinació que si estessi, buscant la direcció dels globos ó l' moviment continuo.

Ella obra uns ulls colossals, que semblan dos fons de locomotora; ell los tanca d' una manera piadosa y melancólica, llenant de tant en tant

uns esbufecos capassos de derribar un guardia civil.

—Filomena—murmura l' marit al cap d' un rato:—encare no t' ha acudit res?

—A mi nó: ¿y á tu?

—Tampoch.

—Donchs, seguim meditant.—

Així passan tota la tarde.

A entrada de fosch, veyent que aquella incòmoda posició no favoreix gens lo naixement de las ideas, lo senyor Llumaneras se deixa anar com un fardo sobre una cadira y exclama ab desesperació:

—¡Res, res!.... ¡No 'm v' res!

—Donchs á mi sí—replica ella.

—¿Qué?... ¿qué t' ha vingut?

—Mal de cap!... A copia de pensar y repensar, m' ha nascut una migranya, que sembla que á dintre del cervell hi tingui un circo eqüestre ab deu ó dotze pallassos fentri salts y cabriolas...

—¿Es á dir qu' encare 'ns trobém empantana-gats de la mateixa manera?... ¡Ay Déu méu! ¿Qué li regalarém, donchs? ¿qué li regalarém?

—Si tu no fossis tan tussut, ja estaria tot ar-reglat.

—¿Cóm?

—Donémli l' gos.

—¡Mira!... Si tornas á parlar del gos, vaig, l' agafó y 'l tiro al carrer per la finestra. ¡Sembla mentida que una dona com tu, vulgui fer uns regalos tan... tan bestials!

—Bueno, no t' esbalotis per xo... ¡Ditxós senyor Carbonell! ¡Bé 'ns en ocasiona prou de tragerias!.. Escolta, fem una cosa.

—¿Qué?

—Regalémli una petaca.

—No fuma.

—Donémli un acordeon.

—No 'l sab tocar.

—Portémli uns quants llibres.

—No sab de llegir... es dir, si que 'n sab; però no llegeix may, perque diu que aixó dels llibres son caborias.

—Regalémli un rellotje de paret.

—Ja 'n té dos.

—Regalémli un tinter ben bonich.

—Ja 'n té tres.

—Regalémli una plata de crema.

—Es enemich del dols.

—Donchs, donémli un bon formatje.

—No li agrada 'l salat.

—Portémli un llus....

—Sabs, Filomena, que respecte á llus, me sembla que tu ho ets bastant?

—¿Si?... Donchs, mira; arréglat. Jo ja no obriré mes la boca.—

Callan un rato. Silenci profundo. De repent ell fa un crit.

—¡Una idea! ¡una ¡idea!—exclama plé d' alegria

—¿sabs qué podém fer?

—Digas.

—No li regalém res.—

Y així ho resolen per unanimitat, després de discutir llargament las ventatjas d' aquest nou plan.

En honor de la veritat y deixant apart los cumpliments, s' ha de confessar que aixó es lo més breu, lo més senzill... y lo més barato.

A. MARCH.

•••

AMOROSA

Venia d' enterrar la meva mare,
y encar dins mon cervell repercutian
los sechs colps de martell obrint la fossa
y 'l pésam sentenciós de la familia.

Los set morts del dipòsit ab sas caixas
passavan un á un devant ma vista,
mentres sense esma, com un mort, me duyan
tot sol, dintre del cotxe que corria.

Engolfat en l' espay de mas memorias,
clavant mos ulls damunt els closos vidres,
mirava 'l paisatje que 'm mostrava
un demati d' hivern, plé de boirina.

Pro'l cotxe 's va parar, s' obri la porta,
vaig trobarme de nou al aire lliure,
y al torná en mi, de mas parpelles secas
brollà una grossa llàgrima furtiva.

Y oblidant un moment la mare morta,
digui pensant ab tu:—tant que la estimas,
y tal volta també la fossa negra
se te engullirà qualsevol dia!

A. LLIMONER.

FOTOGRAFÍAS ÍNTIMAS

D. Hermógenes Manganeso de Litina

Volguent lo Director del periódich titulat *La Coliflor literaria* posar á proba mon escás talent, m' encarregá que passés á fer una visita d'exclusiva tafaneria als més ilustres homes ab que conta nostra ciutat. De res serviren las mévas protestas: no fou reconeguda la méva insuficiencia, no fou atesa la méva modestia, ni 's pará compte en que 'ls únichs pantalóns que tinch son un bon xich segats y ab inmensas geolleras. A pesar de no trobarme presentable, mogut per las vivas instancias de dit Director, y després de rebre de sas benefactoras mans un petricó de benzina á fi de que mon humil y servicial vestit recobrés un regular cop de vista, puig tenia espargidas entre pit y esqueña més bell munt de solfas que las que requereixen la celebrada trilogía de Wagner, vaig decidirme á seguir pisos de celebritats ab lo piadós intent, Déu no m' ho tinga en retret, de manifestar mas intimas impresions referents á tot quant vejés, sentis ó ensumés dins dels respectius despatxos, recibidors ó quartos de las avans ditas celebritats.

Cert qu' era molta la feyna que se 'm girava, ja que las celebritats dins Barcelona sols se contan per milers, que no es en vā Catalunya un criadero de sabis de tot género; pero, Déu sobre tot, com diuhens los calendaris, y recordantme de que ab temps y palla maduran las nespelas, vaig comensar la méva honrosa tasca, convensut de que al acabarla y per rahó del esmentat adagi molts caps de carabassa esta-

rian ja en sahó, gosant de l' aureola gloriosa de la fama eminencias avuy embrionarias que sols esperan lo buf de la popularitat pera convertirse en montgolfiers inflats de pedanteria.

Y com tot es comensar, m' encamini á ca 'n Manganeso, resident al carrer d' Espolsasachs, número 999, pis primer.

Lo Sr. Manganeso de Litina es solter, tindrà prop d' uns 60 anys y viu ab una criada vella. Es doctor en Farmacia, en Ciencias fisico-químicas, en Ciencias naturals, llicenciat en Medicina, batxiller en malas arts, en una paraula, un pou sense fondo de ciencia. Son fisich es alt, magre, calvo y curt de vista. Vesteix casquet, bata gris ab cordóns y borlas blavas, pantalóns curts y sabatots de sola d' espardenya. Usa ulleras ab montura de plata y vidres de núm. 1.

Al arribar á son domicili vaig fer antesala per espay de mitja hora. Luego s' obri una porta y aparegué D. Hermógenes. M' agafà la mà á las palpantas y m' accompanyá á son estudi.

—Dispensi—m' digué—aqui ho tinch tot fosch per evitar l' efecte dels raigs de llum ultra-violats, perjudicials per unas preparacions que tinch damunt d' aquesta taula.

Y m' assenyalava un recó invisible.

—Segui—afegí apoyant sas mans ab forsa sobre mas espatllas per obligarme á cumplir son mandament.

RUMORS QUE CORREN

¿Lo veuhen aquest senyor?
Pues vol sé arcalde major.

Vaig sentarme en un tamboret brut d' extranya polsina, residuo dels seus preparats y potingas. A mida que 'ls ulls s' acostumaven á las tenebras, descubria á mon entorn pots de mil formas variadas, apareixian las parets cubertas d' amplissimas pissarras hont las ecuacions quimicas s' encreuhavan per tots indrets, y gresols y forns extranys de terra refractaria afilerats dins d' un armari esperavan l' hora d' anar al foch á sacrificarse per la Ciencia.

D. Hermógenes s' instalà prop méu, acomodant las sévas respectables darrerías dins d' un colossal morter de bronzo, quedantse en actitud de pendre un bany d' assiento. La sabiduria té aquesta ventatja, qu' es despreocupada.

Exposada que li fou al eminent químich la causa de ma entrevista, prengué tot seguit la paraula, endigantme la següent peroració:

—No puch satisfet lo desitj de vostés de posseir mon retrato, perque l' última grossa que 'm quedava l' he remesa avuy mateix á mos amichs los académichs de Berlin y Viena. Detalls intims de la vida es ocios que me 'ls demanin. Mos mérits son més que regulars y reconeguts sobre tot al extranjer. Per ells soch soci honorari de trenta tres Academias y corresponsal premiat de setcentas catorze. He dirigit vintivuit periódichs professionals y he colabrat en noucentas revistas. Posseixo quatre diplomas d' honor, cinquanta sis medallas y dotze condecoracions. He publicat sis monografias, traduhidas més tard á totes las llenguas. M' han honrat ab la séva confiansa y amistat las eminencias químicas actuals y moltas de las passadas. He despreciat ventatjosas ofertas de matrimoni, perque crech que 'ls homes ilustres se deuenen avans que tot á la Sabiduria, única senyora y esposa nostra. He sigut professor y soch actualment conceller de tots los caps-pares del saber humà. He dedicat la méva existencia á comprobar los experiments d' altres autors importants....

—Vosté dispensi—vaig dir interrumpentli la inacabable oració—¿no ha descubert vosté cap nou element, ni ha trobat la fórmula d' algun explosiu extrany, ni cap preparat útil á la industria ó á la terapéutica, ni una senzilla combinació per enllustrar las sabatas, ni....

—¡Oh!—continuá D. Hermógenes ab tó magistrat, veu reposada y desdenyosa actitud—he trobat cosa més important De mos càlculs y análisis resulta que 'l protosulfuro de pentaeftildioxitetrametilo té un átomo més d' hidrógeno que 'l suposat pels més reputats químichs, y d' aixó me'n vanaglorio ab justicia. Aixó m' ha dat fama europea, y sols aquí, aquí que concedeixen privilegi d'invençió als mistos de pet y als llibrets de paper de fumar engomat, sols aquí no soch coneget ni respectat com deuria.

Cregui acabada la méva missió; y al retirarme, m' accompanyá galantment fins á la porta aquella llumanera de la Ciencia, que gracias al descuyt y al abandono espanyol sols il-lumina las modestas habitacions d' un primer pis del carrer d' Espol-sasachs.

XAVIER ALEMANY.

ANUNCI

Mossen Pere Catatràch
nessecita majordona.
La busca de poca edat,
sanitosa y rodanxona,
sense pares, ni germans,

ni familias coneigudas,
ab los brassos ben groixuts
y las camas revingudas.
Si té bons antecedents
la pendrà sense reparo,
y guanyará un bon jornal
perque no té res d' avaro.
Y si es sensible de cor
y ab la conciencia estreta,
que 's presenti tot seguit
y té la carrera feta.

Las feynas y ocupacions
son pocas y descansadas,
y encare podrá manar
á tres ó quatre criadas.
Las que desitjin servir,
que passin demá al mitj-dia
al carrer de 'n Trencalós,
número sis, rectoria.

*Nota: Avans d' anar al llit
fá besars' l' escapulari.
Absoluta discrecio:
no hi ha escolans, ni vicari.*

FOLLET.

LLIBRES

JESÚS.—*Poema dramátich*, en sis actes y en vers, per D. FREDERICH SOLER.

La reputació del ilustre poeta que tantas y tan aplaudidas obras ha donat al Teatro catalá, queda sellada d' un modo indeleble ab la publicació de JESÚS.

Escript en varietat de metros y procurant reproduir lo carácter y'l perfum de la época, lo poema Jesús resulta una colecció de quadros de la passió del Salvador, enllasats ab lo talent indiscutible y'l coneixement que de la escena te'l senyor Soler

L' autor ho endavina y ho adverteix: la grandiositat de l' obra es tanta, que sols pot posarla sobre las taules una empresa que conti ab inmensos recursos y una inquebrantable voluntat. Tal vegada no s' havia presentat mai en lo nostre teatro una obra de més gegantesca concepció y, per lo mateix, de més dificultats en representarla d' una manera digna.

Aixó es lo que ha decidit á l' autor á publicar lo Jesús, á pesar de no haverse encare estrenat. Es un sacrifici y una galanteria qu'ls seus admiradors y'ls lectors de gust delicat, no deixaran d' agrahirli, perque l' obra está materialment plena de bellesas literaries.

En lo poemí hi destaca desseguida una semblansa de Jesús, feta ab tan exquisit sentiment com hermosa brevetat.

«Va naixe en bressolet de pobras pallas;
va creixe per mimvar dols y amarguras;
va sé home per lliurar rudas batallas
contra cobdicias y ambicions impuras.
Va morir en la Creu, brassos extesos
y ab la testa d' espines coronada,
per redimi als humans, llavors sotmesos
á esclavitud terrible y malaurada.»

¿Pot donarse un resum mes sobri y exacte?

La presentació del Salvador en lo segón acte, es d' una bellesa encantadora.

Jesús seu al mitj d' un bosch, sobre unes rocas: una munió d' infants lo rodeja. Pere vol apartarlos.

«Petits, que l' agovieu; feuvos enrera.»

Pero Jesús s' hi oposa:

«No, déixals, Pere.
Que vingan á mi 'ls nins ipobretsi que vingan;
sa vivesa parlera
m' alegra 'l cor, y 'm plau que s'entretingan,
y es bell com la infantesa
del cel entén la gloria
pera guardarla ab goig en sa memoria.»

¿Y sas paraulas en l' Hort, quan Malcus acaba de lligarlo alevosament?

«¡Oh! May vista ingratitud!

PLAT DEL DIA

—¿Sab vosté si confessa 'l padre Gonzalez?... Perque tindria molt gust en confessarm 'hi.

Rabins, poble y faritzéus,
tots en contra millansats
com tigres fers afamats.
¿Cóm no us condolen mas veus
ni mos plors desesperats?
En lo Temple m' heu sentit;
en la ciutat, lluny d' insults,
clams d' amor m' heu dirigit...
Jo he besat á qui m' ha trait
jo he dat vida á morts sepults;
la vista al cego he tornat,
la pau al que ha tingut fe,
la parla al mut desditxat...
iy quan tant vos he otorgat
m' ultratjéu ara sens fré!..»

Si l' espay ens ho permetés, molts serían los trosos que del Jesús copiariam, com la millor manera de donar una perfecta idea d' aquesta joya literaria; pero, siquiera per acabar, ja que no'ns queda lloch per més, no podém resistir á la tentació de transcriure los esculturals versos que'l senyor Soler posa en boca de Jesús en lo camí del Calvari, dirigintse á las donas de la Ciutat:

«No llenséu demunt méu amargas llágrimas,
d' aquest Jerusalem las moradoras;
guardéulas per plorar damunt vosaltras
y damunt vostres fills que amor vos donan;
guardéulas, si, que no es pas lluny lo dia
en que ditxa no haurán las més ditxosas,
en que serán estérils las més faustas,
en que los goigs d' avuy serán congoixas.»

Deu sab quan surtirà un empresari de prou pit é intel·ligència pera posar lo Jesús en escena ab l' explendor que la magnitud de l' obra requereix: mentres aquest moment arriba, cal llegir lo poema y anticipar al seu insigne autor los aplausos que sens dupte alcansarà l' dia en que sa derrera concepció puga desarollarse sobre l'escenari.

ALTRAS OBRAS PUBLICADAS:

¡ABAIX L' EXISTENT! — *Disbarat cómich en un acte y en vers*, per C. GUMÀ.— Al estrenarse aquesta obra en lo Teatro Romea á darrers del any passat, ja van ocuparnos d' ella y del èxit brillantissim que havia conseguit.

LO MARQUÉS DE CARQUINYOLI.— *Juguet cómich en un acte, arreglat del francés*; producció també del popular C. GUMÀ, estrenada l' dia 7 del passat Febrer á Nivedats, en qual teatro está encare representantse ab creixent aplauso.

Agradí al autor l' envío d' aquestas dues obres, que per cert estan molt ben impresas.

M. B.

A MA MARE (*)

(Fragments)

Com viola bosquetana
avesada á la frescor,
que's mustiga si li falta
la mullena de la font,
aixís jo, mare estimada,
sens lo raig del téu amor
las flors que tu refrescavas
avuy las miro rostoll,
ahont los aucells ja no hi cantan
ni hi aletejan papallons.

Quàntas voltas t' he plorada,
mare méva del méu cor,
en las nits que las campanas
han trencat mon pesat son!

(*) Lo Sr. Carbonell Selva, qual cap de brot publiquem avuy, es no sols nn notable pintor, ja que també sab arrancar de la lira notes vibrants de un sentiment verdader, com ho demostran los fragments de aquesta poesía, dedicada a son cusí D. Emili Selva.

Quàntas voltas al cap-vespre,
mirant lo xiprer negrós
que vetlla prop de ta fossa,
voldria jo ser lo tronch
per ficar arrels endintre
y donarte mil petóns!

Me sembla que 't veig encare
extesa en ton llit de mort,
ab lo pom de las violas
que vareig cullirte jo.

Me sembla qu' encare sento
lo téu respir fatigós,
y que ab veu com ja de gloria
despedías á tothom.

Ja en mon cor desde llavoras
sempre més hi ha hagut tardor,
que lo sol d' eterna posta
no fà creixer branquillons.

¡Oh si, mare idolatrada!
Ja aquest mon per mi s' ha mort,
que la terra sense sava
no fà neixer fruyt sabrés:
ja lo mon que ans me somreya
plé de ventura y dolsor,
morta tu mon llabi xucla
sols beguda de aficcións.

M. CARBONELL Y SELVA.

PRINCIPAL

Lo concert del passat divendres sigué notabilíssim.

Formavan part d' ell, ademés del preludi de *Tristan é Isolda*, cada dia més admirat, dos joyas de la música clásica, l' minuet de Haendel y l' larghetto del quinteto en la, de Mozart, que tingueren que ser repetidas; lo scherzo de l' overture del *Somni de una nit d' estiu*, de Mendelssohn; la siciliana, de Bach; la *Chevauchée des Valkires*, de Wagner; la *Dansa persa*, de Guiraud, y sobre tot, la sinfonía dels *Mestres cantors*, de Wagner, pessa endiablada, de una execució dificilíssima y de una potència arrebadora.

S' estrenà, ademés, la *Marxa heroica*, de'n Rodriguez Alcántara, composició valenta y vigorosa, instrumentada ab molta brillantés y plena de caràcter.

Lo concert, en conjunt, se distingi tant per la varietat, com pel mérit de las pessas que s' hi executaren, y l' públich ne sorti més que satisfet, entusiasmado.

LICEO

Viu aquest teatro en plena sarsuela antigua, de manera que allá ván *Juramento*, *Catalina y Diamantes de la corona*.

Lo que no hi vá es públich.

Pero 's cubreix l' expedient, y 'ls propietaris han de passar per aquí ó quedarse á casa séva.

CIRCO

Orfeo all' inferno, de Offenbach, ab tot y ser

TIPOS MALAGUENYOS.—(*Per J. Blanco Coris.*)

Don Anton, son paysà, 's guanya la vida
fent restauracions;
ell se la campa recorrent las plassas,
venent boqueróns.

una opereta tan manossejada, es la que fins ara ha portat més gent al teatro del carrer de Montserrat.

La companyia ha trobat per fi una producció per llansarse y dona à la producció una execució delirant.

Los amichs dels plats forts y plens de pebre, ja tenen una cosa del seu gust. Las obras de Offenbach, seran tan vellas com vulguin; pero la veritat es qu' encare no ranciejan.

ROMEA

Hauré de deixar per la setmana pròxima 'l donar compte del estreno del nou sainete de 'n Vilanova, titulat *L'ase del hortolá*.

Per avuy sols els diré que ha sigut rebut ab molt aplauso.

TIVOLI

Los èxits venen los uns darrera dels altres.

Després del que obtingué l'òpera de Bretón, *Gli amanti di Teruel*, ha sigut molt notable 'l que alcansà *Il barbiere di Siviglia*, de Rossini, y no menos satisfactori 'l que 'l públich ha tributat als *Hugonots*, de Meyerbeer.

L'empresa està d'enorabona.

* *

Qui ho està també es lo representant d'ella seyora Molgosa que tingué un benefici altament *beneficiós*.

Jo crech que per endurser'n à casa séva 'ls moltissims regalos que varen ferli, à lo menos necessita una conductora.

Aquests agasatjos demostran las moltas simpatías que ha sabut guanyar.

NOVEDATS

L'heréu del mas del Sr. Rovira y Serra es una producció melodramàtica que no deixa de tenir condicions si bé revela alguna inexperiencia.

Los dos actes primers son senzills y 's desenvoluan ab ajuda de llarchs parlaments. L'acte tercer termina ab un efecte qu' es una especie de quadro al viu, y que no està suficientment preparat. L'acte darrer, ó siga l'epílech, obeheix únicament al propòsit de fer morir en escena al protagonista, víctima de una malaltia que ha contret ab sas borrhascas calaveradas. Passa tot l'acte dintre del seu quart, y al final se presenta à morir davant del públich, puig no revela en las pocas paraules que pronuncia que tingués cap necessitat de donar aquest pas.

L'autor de *L'heréu del mas* hauria de preparar millor aquests efectes, ja que 'l gènero efectista sembla que 'l cautiva. Nosaltres li aconsellariam qu'estudiés la psicologia dels personatges. Lo coneixement del cor humà es la primera condició que 's necessita pera 'l cultiu de la escena.

En la execució 's distingiren la Sra. Ferrer y 'ls Srs. Parrenyo, Oliva y Virgili.

* *

Aquesta nit deu estrenar-se en aquest teatro una sarsueleta del Sr. Figuerola Aldrofeu ab música del mestre Casals, titulada: *Modus vivendi*.

CATALUNYA

La reproducció de la sarsuela de Olona: *Entre mi mujer y el negro*, ha sigut vista ab gust per tots los amants del gènero cómich.

Olona 'n sabia molt. Ell sigue 'l precursor del gènero que avuy predomina; pero ell no caygué mai en los desvaris del flamenquisme. Coneixia 'l teatro com ningú, y sabia mantenir-se en lo terreno verdaderament cómich.

Aixis es qu' encare avuy s' aplaudeixen las seves obres, y al públich vejentlas li sembla que respira.

En l'execució de aquesta obra s'hi distingeixen la Sra. Segura, la Sra. Cubas y 'ls Srs. Palmada, Las Santas, Moncayo y Chaves.

N. N. N.

QUARESMA

Al fi hi hem arribat, la costüm mana dejunis seguidets, qu' ha arribat l' hora de confessà 'ls pecats, d' arrepentirse.... y de tornarhi.

Que hi fa que l' espanyol tot l' any dejuni si per xo està ben tip.... de patir gana; la Iglesia ho vol aixís, es molt higiénich y un no s' enfita.

De penitencia es temps, plorém las faltas que pesan sobre nos, arrepentintnos de ser volubles sers, pecaminosos.... y de ser pobres.

Ja tornarém després à l'alegria, barrejarém més tart si avuy no es dable, es hora de resar, de compungir-se, de fer ganyotas.

Lo bacallà s' es fet rey de la terra, farum d' incens y llums esmortuhidas se sent y 's veu per tot; cada hú à casa fá 'l que li sembla.

Lo diumenje de Rams, per nota alegre vull portar un lloret que florit siga, ben guarnit de pernils, y pans de Viena, per fer denteta.

Y vindrá 'l dijous sant, de ricas galas qui 'n tinga s' omplirà; los proletaris ab la boteta al coll, cap als deforas à culli herbetas.

La mesa de la Iglesia, presidida per seyoras de tó, que si bé 'ls quadra ó tenen compromís, farán suplirse per la minyona.

Y 's veurán mantellinas ja rogencas, copaltas enfadats si'l pel se mira, y à la fira dels bens las casadetas duran als homes.

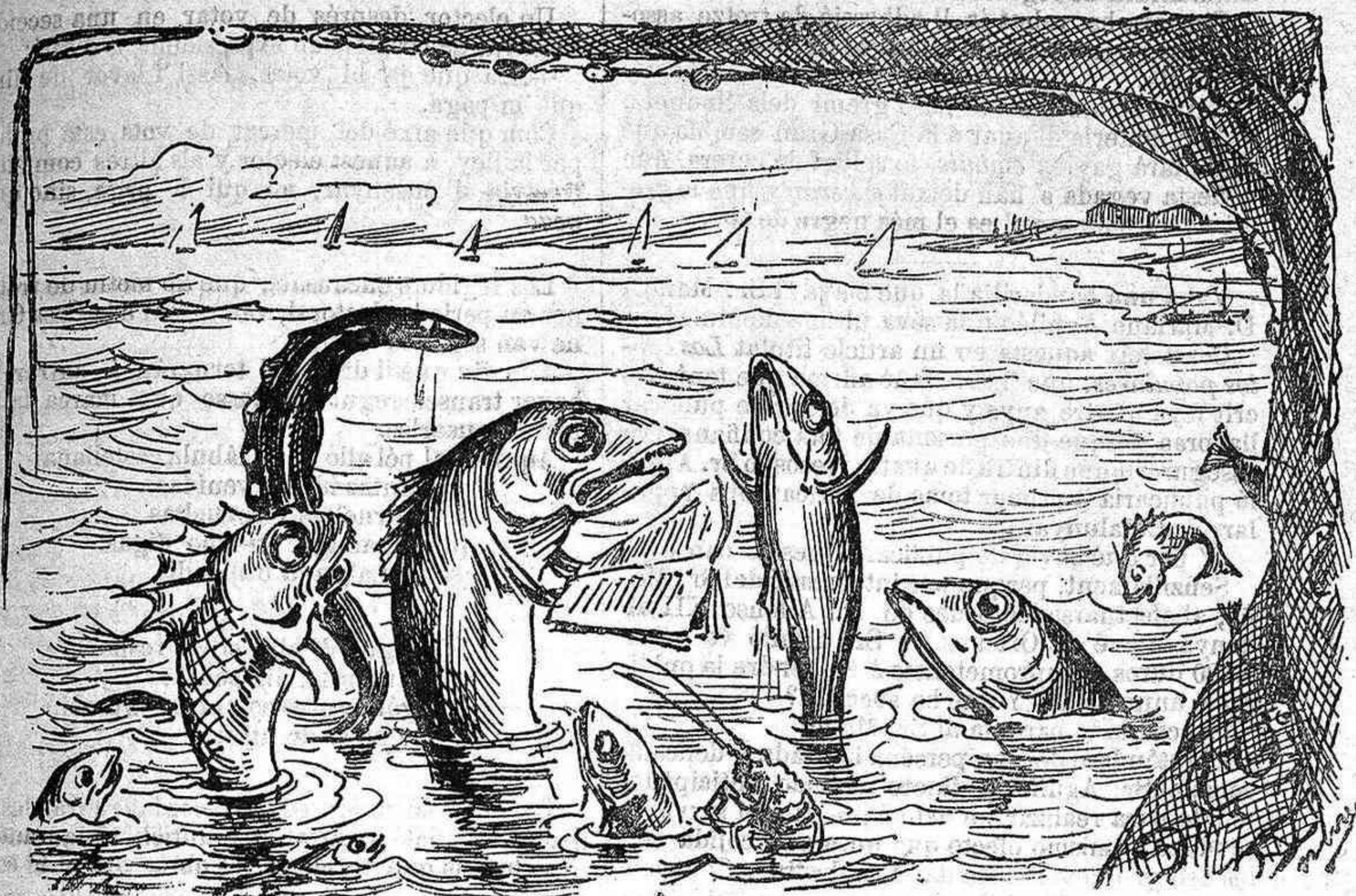
Tot aixó passará, que la Quaresma casi sempre sol ser com la passada, menjarém bacallà, tunyina fresca, pero jni un fil de carn!.... si no s' abaixa.

J. ABRIL VIRGILI.

De Sabadell m' escriuen una carta curiosa. Segons l'autor de dita carta, aquella laboriosa ciutat està baix lo domini de las carteras y endavantaires, no sent pocas las personas que acuden à

VÍCTIMAS DE LA QUARESMA

¡Pobres peixos! ¡Cóm s' afanyan
á consultá 'l calendari
per veure si ja s' acaba
lo dejuni (?) sanguinari.

consultarlas, desitjosas de saber quin ha de ser lo seu porvenir.

Los resultats de aqueixas consultas se traduhen en fets diversos, dignes de ser coneguts.

Aixis, en lo període de un any han desaparecut de sis á vuit casadas, abandonant marit y familia, puig las carteras las hi asseguraren que una millor sort de la que tenian las eridava lluny de sa casa.

Y no son sols pobres ignorants las que acuden á ca la *Dents* ó á ca la *Negra*; tot sovint s' hi veuen també senyoras d' upa, y fins una que altra beata, tentada pél dimoni de la curiositat.

** * **
En lo vehi poble de Sant Quirse, á altas horas de la nit trucaren á una casa habitada per un marit y muller sexagenaris, que no tenen fills.

La muller mitj endormiscada aná á veure qui era que demanava á aquellas horas tan intempestivas, y 's trobá ab qu' era 'l vehi de la casa del costat, que, tenint á la dona gravement malalta, reclamava 'l seu ausili.

Se vestí ab quatre esgarrapadas, y al arribar á la cambra de la malalta se trobá ab quatre galifardeus que garrot en má li digueren:

—Si no curas á la malalta t' estussiném.

—¿Jo?—digué la dona esglayada.

—Si, tu. Hem sapigut per una de las carteras de Sabadell qu' est tú qui la fa patir. Per lo tant....

La dona's posá á cridar, acudi 'l seu marit, y la pallissa no tingué efecte.

Al dia següent, aquella dona agraviada's pre-

sentá al jutje de pau, en demanda de justicia: pero 'l jutje digué que ja n' estava enterat y li recomaná que ho deixés corre, puig l' aggressor ja li demanaria perdó.

** * **
L'autor de la carta promet donarnos nous detalls relatius á la perniciosa influencia de aqueixas sibilas de pá sucat ab oli, sobre la credulitat y l' ignorancia de tants babaus que sembla impossible que viscan á últims del sigele xix y en una població tan adelantada.

A Sabadell hont se fila y se teixeix tanta llana, casi no 's comprén que hi haja qui 'n crihi tal cantitat al clatell.

L' empessari del *Liceo* ha renyit ab la Junta de propietaris, y 's disposa á fer la temporada pròxima de primavera al *Principal*, portanthi á n' en Massini y als demés artistas que té compromesos.

¡Qui ho havia de dir, que l' empessari del *Liceo* 's faria crusado!

Al vestíbul de la Diputació provincial hi han posat dos lleóns nous de bronze, y aquell gos del mateix metall, modelat pél Sr. Vallmitjana Abarca, que sigue premiat en l' última Exposició de Bellas Arts.

Ab tot aixó la casa que administra 'l Sr. Planas y Casals sembla talment una menagerie.

No sé com lo Sr. Planas y Casals pot passar tranquil per aquell vestíbul. Sembla que hauria de tenir por de que 'l gos li mossegueés las pantorrillas.

La Lliga de Catalunya continua impertérrita 'ls seus traballs electorals pera la formació de una candidatura de regidors.

Fins ara ha rebut ja l' adhesió de tretze associacions y gremis, aqui ahont se 'n contan més de trescents.

Entre 'ls associats hi ha 'l gremi dels llauners, qu' en materia d' anar á la Casa Gran sembla que no hi fará gayres embuts, lo colegi de cerers, que aquesta vegada s' han deixat encerar y fins lo gremi de carboners qu' es el més negre de tots.

Vaya una banderilla la que clava 'l Sr. Mañé á D. Mariano Aguiló en la séva última dominical.

Consisteix aquesta en un article titulat *Los cantos populares*, que 'l Sr. Mañé afirma que tenia escrit feya quatre anys y que va deixar de publicar llavoras perque una persona de tota confiansa va assegurarli que dintre de quatre mesos lo Sr. Aguiló publicaria 'l primer tomo de las cansóns populares de Catalunya.

¿Y per qué havia de publicar aquestas cansóns?

Senzillament, perque per intercessió del Sr. Mañé, al efectuarse las bodas de D. Alfonso XII ab donya Mercé de Orleans, lo Sr. Aguiló va rebre 1,000 duros, comprometentse á empender la publicació anunciada. ¿Y qué ha succehit?

Concedim la paraula al Sr. Mañé:

«Tratándose de una persona honrada y delicada como el Sr. Aguiló, el dinero recibido anticipadamente para realizar un acto ó prestar un servicio, produce el mismo efecto que un ascua cojida con los dedos: quema hasta darle su destino. Contra lo que yo presumía, el Sr. Aguiló no tuvo la piel tan sensible, pues á pesar de los años transcurridos, no ha empezado aun la publicación de los cantos populares subvencionada por la Casa Real.»

* *

Crech sincerament que ha influhit més que res en la conducta extranya del Sr. Aguiló, la séva inveterada indolencia mallorquina.

Aixis y tot, no sé cóm s' ho fará pera respondre als atachs de que ha sigut objecte.

A no ser, que usant una locució genuinament catalana, li diga:

—Home, Sr. Mañé, fassi 'l favor de no venirme ab cansóns.

Als Estats Units s' han posat á la venta sellos de correus, en los quals, en commemoració del centenari, hi estan representats alguns episodis del descubrimient de América.

¡Y cosa rara y xocant! Per haver sigut confiat lo dibuix á distints artistas, mentres en lo sello que representa á Colón, en lo moment de divisar terra, 'l gran navegant porta la cara tota afeytada, en un altre que representa 'l desembarc, ocurregut algunas horas després, Colón porta tota la barba.

* *

¿Saben ara lo qu' extranyo, tractantse del poble yankee?

Que no haja surtit cap fabricant de potingas pera fer creixe 'l pél, aproveitantse de aquesta raresa, pera confeccionar un bon anunci, dihen per exemple:

«Está probat que Colón, al empender 'l seu primer viatje á América, tenia un pot de la pomada maravollosa pera fer creixe 'l pél, adquirit en la fàbrica tal de Nova York. Al descubrir terra vá untarse la cara, y al desembarcar algunas horas

després, ja duya una gran barba, ab la qual, logrà infundir als indigenas un respecte absolut.»

Un elector, després de votar en una secció de Viscaya, encarantse ab lo president, li digué:

—Ara que ja hi votat, fassi 'l favor de dirme qui 'm paga.

Com que això del mercat de vots está prohibit per la lley, á aquest elector y als altres com ell, se li havia d' ensenyar, no qui li paga, sino qui li pega.

Los regidors encausats, que ab motiu de trobar-nos en periodo electoral, van tornar á la Casa Gran, ne van sortir lo dilluns.

Y 's diu que 'l dia 31 hi tornaran á entrar, per haver transcorregut lo plazo que marca la lley per encausarlos.

Aquí vé al pél alló de la fábula castellana:

«Tantas idas y venidas,
tantas vueltas y revueltas,
quiero, amigo, que me digas:
¿son de alguna utilidad?»

* *

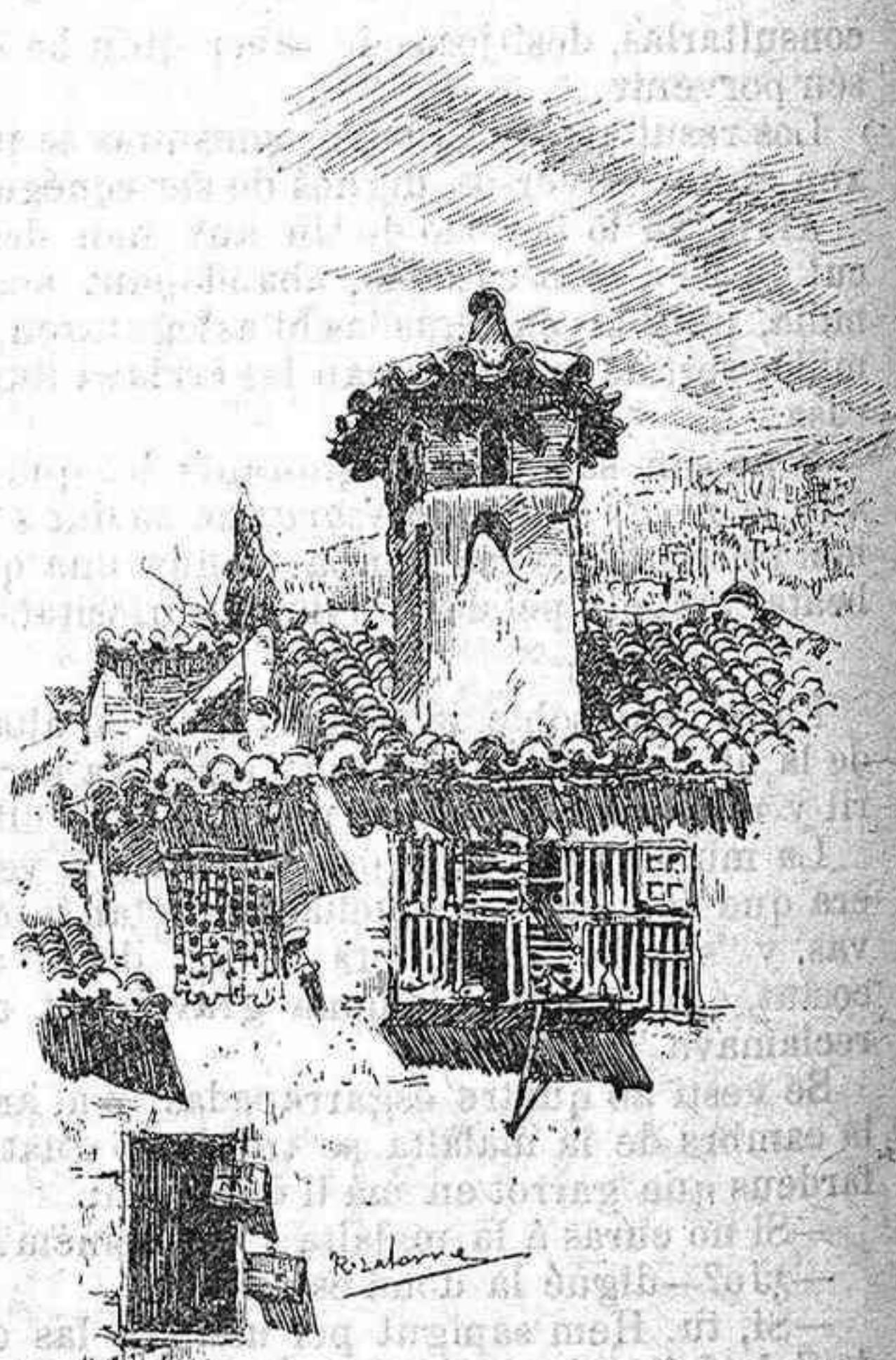
Y algún d' ells, si vol respondre ab franquesa, dir podrá:

—Segóns quins comptes s' aprobin
si que ho es de utilitat!

La comissió de Museos ha acordat retirar los objectes del Saló central del antich restaurant del Parch, fins que terminin las obras que s' hi están efectuant.

Ara bé: si las obras son un inconvenient, ¿cómo es que van instalarse allí aquells objectes, avants de que las obras estessin terminadas?

ANDALUSÍA PINTORESCA

Las teuladas de Granada.

A lo menos no podrá dirse que 'l Museo de la Historia, no piqui en historia.

Resoltament, aquest any, com va succehir en l' anterior, no s' prohibirà la matansa de porc durant l' istiu.

Aixis se compleix allò que deya D. Domingo Martí y Gofau, quan exercia de tinent d' arcalde:

—Senyors: es necessari qu' entre 'ls drets individuals avuy vigents, s' hi inscrigui 'l dret de poder menjar butifarra tot l' any.

Desde las passadas eleccions, es á dir, desde que 'ls electors del districte de Hostafrancs van donar un respectable contingent de vots á la candidatura republicana, s' han deixat de regar los carrers de aquell districte.

¡Si s' haurán figurat aquests fusionistas de secá, que deixant de regar los carrers de aquell districte, no germinarán las llevors republicanas!...

Un ramellet de frasses de 'n Tallyrand:

** Hi ha que guardarse molt dels primers impulsos del nostre cor, perque casi sempre son honrats.

** Un versicul del Evangeli inglés: «Fes als demés lo que 't fassin á tu.»

** Fer guardar als pobres ab brusa pels pobres ab uniforme: aquest es lo secret de la tirania y 'l problema dels governs.

** Los anys no donan prudència; lo que donan es vellesa.

** Deu piadós va posarnos els ulls á la cara perque miressim endavant y no endarrera.

** Transcorre la vida dihentse un: «Mes tart» y sentint que li diuhen: «Ja es tart.»

** L' amor resulta superior al diner. Aixis s' explica que 'l diner solliciti á l' amor.»

Y ara jo hi afegiré una frasse deguda á un comerciant, pare de un jove que's casa ab la filla de un coneigut aristòcrata de noy encuny.

—Es tant burro 'l méu fill—deya—que jo crech qu' es incapás de negar la séva firma, posada al peu de un pagaré.»

LOS HOMES DE DEMÁ

—Si jo pogués triá ofici,
¿sabs que seria?... Senyor.

—A mi més m' agradaría poguer fer de regidor.

bah!.... no tingas por, que jo t' asseguro que ja t, hi anirás acostumant de mica en mica.

Una viuda se casa y en intima conversa li diu lo seu marit:

—¿Sabs que tothom ens está criticant?

—Y aixó ¿per qué?—li pregunta ella.

—Perque 'ns hem casat tan precipitadament, sense esperar ni menos que passés l' any de dol.

—Donchs, mira, noy—contesta ella—jo crech que la rahó 'ls sobra. Aixís es que, cregas, que ho tindré ben present per un' altra vegada.

—Lo que son las gerarquias!

Un escriptent de una de las oficinas de la Casa gran, se presenta al despaig ab una galta inflada com una poma.

—Ay quin mal de caixal més tremendo!....—diu dirigintse al jefe de la oficina.—Lo mateix que vosté la senmana passada.

Y 'l seu superior medintlo de cap á peus ab una mirada:

—Vaja, home, vaja—li diu—sigui una mica mes modest, y no vulgui compará 'l seu mal de caixal ab el de un jefe de negociat de primera classe.

—A un calvo li preguntavan:

—¿De quin color li agradaría tenir lo pél: ros ó negre?

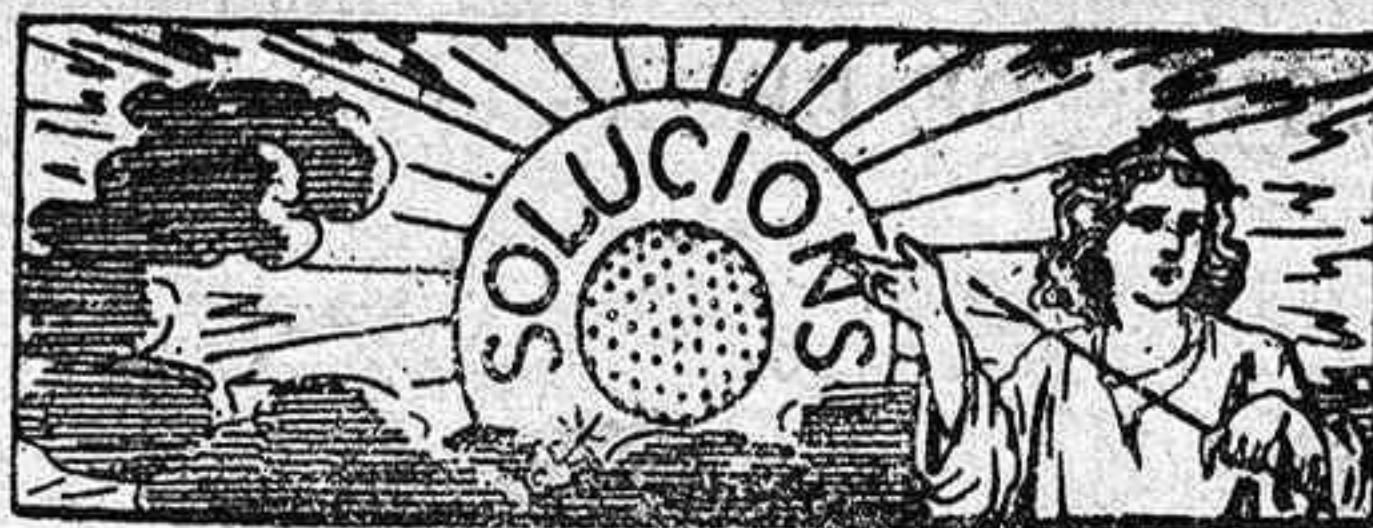
Y 'l calvo responia:

—Home, ab tal de tenirlo, encare que fós blau.

Conells de una mare á la séva filla, dos días avants de casarse aquesta:

—Vaja, filla méva, no t' entristeixis de aquesta manera. Pensa que á la teva pobra mare li ha succehit aixó mateix tres vegadas distintas. ¡Pero

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

1. XARADA 1.—*A-po-te-ca-ri.*
2. MUDANSA.—*Pa-Pi-Po.*
3. INTRÍNGULIS.—*Poma.*
4. GEROGLÍFICH.—*Per cantis Verdú.*

XARADA

ESCENAS BARCELONINAS
GOMA CURSI

Com que jo per tot me fico
(si puch y 'm deixan entrar),

NOTAS D' ART

(Quadro de M. Carbonell Selva)

Al tornar...

vareig anar l' altre dia
á una funció que vā dar
lo Centro Crónich-dramàtic
en un teatro dels més grans
y ahont s' hi reuneix molta goma,
si bé cursi molta part.
La entrada es d' invitació
pel *bello-sexo*; y allà
las localitats no's venen,
sino que qui mes aviat
hi arriba, ocupa l' assiento
que més li sembla ó li plau.

Pro es lo quart que cada volta
que's dona funció, ja estan
esperant que obrin la porta
del teatro, moltas mamás,
senyoretas y senyoras
y algún *dos-dos* invitat.

Un cop obert, la platea
queda plena als pochs instants,
tenint que anar, los que arriban
una miqueta més tart,
dalt del galliné; (es lo dia
que hi ha més *pollas* y *galls*.)

No n' hi ha poca d' elegancia
desde dalt de tot á baix;
abundan unas caretas
tan bonicas y *total*
capassas de fé *dos-tersa*
á qualsevol mort.... de fam.

Allí la cursileria
s' escampa per totas parts,
y porque fá més fi, párlan
las nenas en castellá.

Mientras feyan la comedia
«Para una dama un galán»
en alguns palcos s' hi vejan
varios tipos *engomats*,
parlant baixet ab las *ninfas*
y menjant de tant en tant
un borrego ó un *xich de dos*
que reparteix la mamá.

Tambe hi ha caras que semblan
prima-girada-très-quart
que ab tot y dur grans sombreros
si molt convé no han sopat.

Quan la funció es acabada
tot ab saludos se'n vā
y crits de:—*«Abrigate niña;*
»dame el abrigo, mamá;
»ponte los quantes.—Jesús,
»¿qué aire más fino, verdad?...»

Y se'n van cap á caseta
á peu.... ó bé caminant,
satisfetas per lo *llustre*
que aquell rato s' han donat
y porque molt els agrada
veure comedias.... de franch.

J. STARAMSA.

II

Prima-tersa es una mida,
ma *primera* un animal,
dos-tersa cosa aixerida
y una rassa l'méu *total*.

JOAN MARI.

MUDANSA

—*Total, total á un total.*
—*¿Africá?*

—*Y donchs, animal?*
ESCOLÀ DEL VENDRELL.

TRENCA-CLOSCAS

R. ADELA VIS.
ESPAÑYA

Formar ab aquestas lletras lo títul de un melo-drama castellá.

EDUARDO THOMÁS.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20. Librería Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

OBRA NUEVA

NORTE Y SUR

Por RAMÓN D. PERES

Segunda serie de CANTOS MODERNOS

Obra magníficamente ilustrada por A. MESTRES

Un tomo en octavo. — Precio: TRES pesetas

MAX O'RELL

JOHN BULL Y SU ISLAVersión española de la 58.ª edición francesa

Un tomo en octavo. — Precio: 2'50 pesetas

TODO MENOS EL HONOR

POR

CHARLES MEROUVEL

Un tomo en octavo.—Precio: 2'50 pesetas

LO MARQUÉS DE CARQUINYOLI

Juguet cómich en un acte

per

C. GUMÀ

Preu: UNA pesseta

Preu: UNA pesseta

Obrá nova de EMILI VILANOVA

ORIENTAL**LOS MOROS CONTRAPUNTATS**

Preu: UNA pesseta

FREDERICH SOLER (Pitarra)

JESÚS

POEMA DRAMÁTICH EN 6 ACTES Y EN VERS

Preu: 4 pessetas

NITS DE LLUNA

Ab un prólech de ALMIRALL y dibuixos de PELLICER

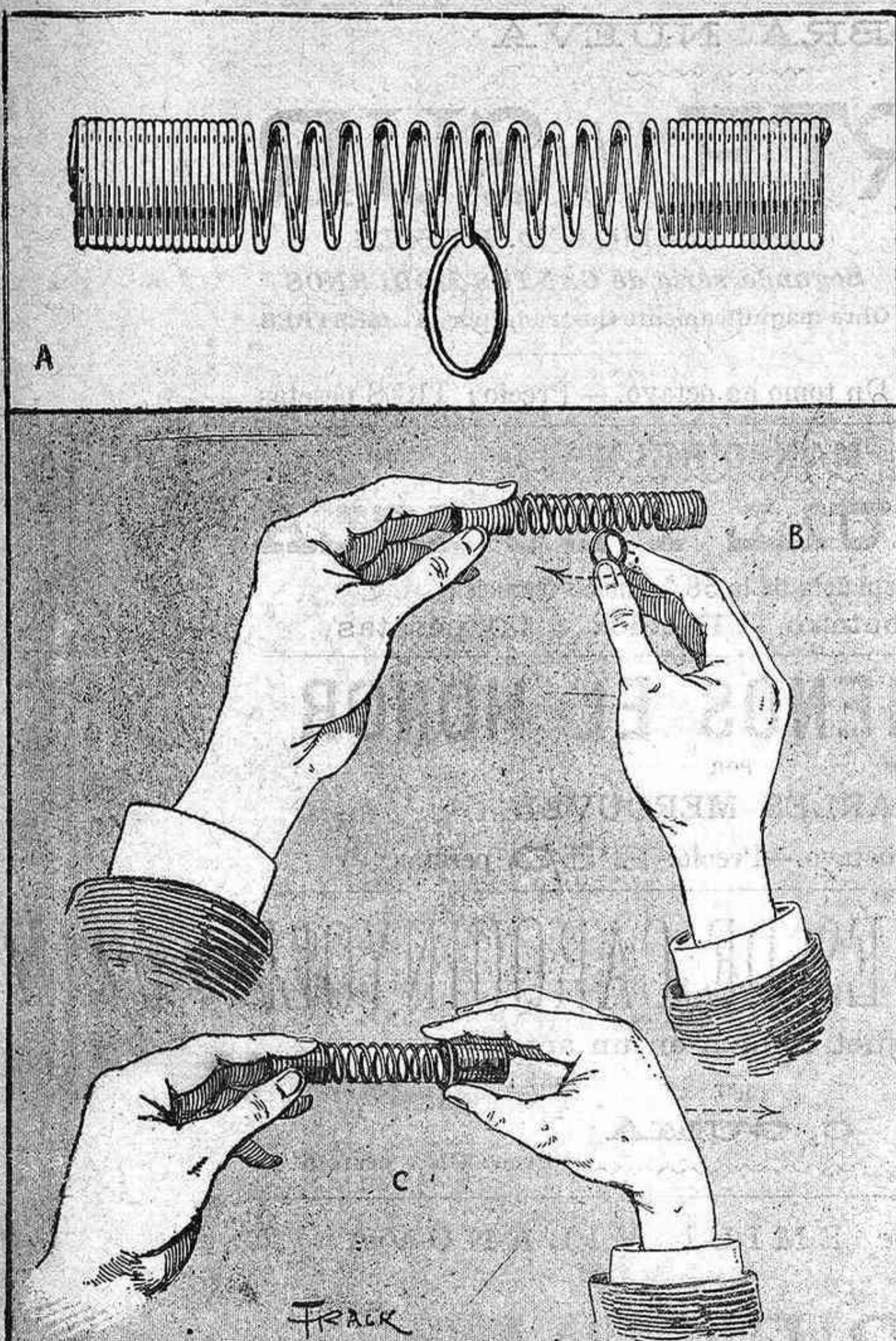
Preu: 2 pessetas

LO VIGILANT

Preu: 1 ral Per M. FIGUEROLA Y ALDROFEU Preu: 1 ral

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibrancies del Giro Mutuo, o bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà à volta de correu franca de port. No responem d' estravios, no remetent ademés 2 rals pel certificat. Als corresponents de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DISTRACCIONS CASULANAS

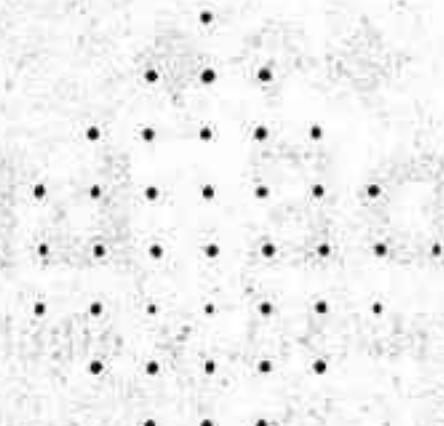
L' ANELL PRESONER

¿Cóm lo lliurerém al pobre pres? Mírin sel; (fig. A.) està enfilat dins d' un espiral de fil-ferro, y es necessari tréurel d' aquí, sense violentar los dos extrems del espiral.

Aném à ferho. (Fig. B.) Agafan l' anell en la posició indicada y li fan donar una volta de dreta à esquerra.

¿Ja està? Donchs ara vajan fentlo resbalar cap à un extrém (fig. C.) com si l' espiral fos un dit. ¿Ho veuhen? Ja hem libertat al presoner.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: part de la persona.—Tercera: aliment pels animals.—Quarta: població catalana.—Quinta: nom d' home.—Sexta: verb usat en lo modo imperatiu.—Séptima: joya.—Octava: adverbi de temps.—Novena: vocal.

ESCOLÀ DEL VENDRELL.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8
3	2	6	7	8	5	1	—
8	7	4	5	6	9	—	—
1	2	4	5	8	—	—	—
5	3	4	2	—	—	—	—
8	5	4	—	—	—	—	—
4	5	—	—	—	—	—	—
2	—	Vocal.	—	—	—	—	—
- Riu de Catalunya.
»
Poble català.
»
—Riu de Catalunya.
»
Nota musical.
Vocal.

J. SEGURA.

GEROGLÍFICH

REY NANO.

FILLAS DE EVA

Fot. L. Zucke.—Viena.

Ex-criada que ha fet sort,
gracias à ser fresca y bella:
avants servia à un senyor;
ara ell la serveix à n' ella.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.